

VISIEDOCUMENT COLLECTIEVE ZIEKTEKOSTENVERZEKERING VOOR FRIESE MINIMA.

Aanleiding

Het Provinciaal Overleg Cliëntenraden (POC) heeft de collectieve ziektekostenverzekering voor minima AV Frieso geëvalueerd. In dat kader heeft het POC aan het FSU gevraagd om een inventarisatie te maken en per gemeente of intergemeentelijke dienst de uitvoering van enkele onderdelen in kaart te brengen. De resultaten van de inventarisatie zijn in dit document opgenomen in een matrix.

In de evaluatie werden een aantal knelpunten geconstateerd. Ondanks het feit dat sprake is van een collectieve verzekering waar 28 gemeenten zich bij aangesloten hebben zijn er opvallende verschillen tussen de pakketten die de gemeenten aanbieden:

- De inkomensgrens – die in het contract met zorgverzekeraar de Friesland op 120% van het sociaal minimum is gesteld – is sterk verschillend en varieert van 105 tot en met 125%.
- De betaling van de aanvullende verzekering varieert nogal: 1 gemeente die de premie volledig voor zijn rekening neemt, gemeenten die de premie deels betalen en gemeenten die niets bijdragen.
- Cliënten die zich niet aangesloten hebben bij de collectieve verzekering kunnen bij veel gemeenten premiekosten voor een andere verzekering niet vergoed krijgen via de bijzondere bijstand.
- Verzekerden bij de collectieve verzekering moeten een totaal pakket afnemen en kunnen niet kiezen voor alleen het basispakket (die keuzemogelijkheid is slechts mogelijk bij 1 gemeente)
- Personen die gedurende een half jaar hun premie voor de ziektekostenverzekering niet betaald hebben krijgen te maken met forse financiële maatregelen. Voor mensen met een minimumuitkering kan dit betekenen dat ze in grote schuldproblemen terecht komen.

POC en FSU doen in dit document voorstellen om deze knelpunten aan te pakken. Zeker op het terrein van de zorg zijn de komende jaren maatregelen te verwachten die ingrijpende gevolgen zullen hebben voor de inkomenspositie van burgers. Daarom doen POC en FSU een beroep op de Friese gemeenten om de collectieve ziektekostenverzekering zo toegankelijk en betaalbaar mogelijk te maken of houden!

Achtergrondinformatie

Als onderdeel van het minimabeleid bieden gemeenten sinds enkele jaren een collectieve ziektekostenverzekering aan. Door het collectieve karakter van de verzekering – er wordt een overeenkomst gesloten die een omvangrijke groep burgers omvat – kan een korting toegepast worden op zowel het basispakket als op het aanvullende pakket. Van de 31 Friese gemeenten hebben zich 28 aangesloten bij de collectieve verzekering van De Friesland. Drie gemeenten – Weststellingwerf, Boarnsterhim en Ameland – hebben een eigen vergoedingsregeling voor de aanvullende verzekering getroffen voor individuele burgers.

De collectieve verzekering bij De Friesland is het resultaat van onderhandelingen tussen het bureau BS&F uit Beilen en de zorgverzekeraar. Het bureau werd en wordt daarbij ‘gevoed’ door een ambtelijke werkgroep van de betrokken gemeenten. De collectieve verzekering – de AV Frieso geheten – bestaat uit vier onderdelen: 1. het basispakket 2. de aanvullende verzekering AV extra 3. de AV tand standaard 4. het gemeentepakket.

Gemeenten kunnen afzonderlijk besluiten om de aanvullende verzekering uit te breiden. Er kunnen dan bijvoorbeeld extra voorzieningen verzekerd worden die voorheen betaald werden via de bijzondere bijstand. Deze extra verzekerde voorzieningen vormen het zogenaamde gemeentepakket. Dat deel van de premiekosten wordt dan door de gemeente betaald: ongeveer € 9 per maand. De

premie voor het standaard-deel (AV Tand standaard en AV extra) bedraagt zo'n € 20 per maand.

Sommige gemeenten nemen ook die premie deels of geheel voor hun rekening.

De korting die bedongen is op de basisverzekering wordt doorgegeven aan de klant. De korting van 7% op de aanvullende verzekering AV Frieso komt niet bij de klant terecht maar bij de gemeenten. De gemeenten beschouwen dit als een vergoeding voor de uitvoeringskosten en als dekking van het eerder genoemde gemeentepakket.

De gemeenten kunnen afzonderlijk besluiten welke burgers zich mogen aansluiten bij de collectieve verzekering. Daarbij wordt de eigen minimanorm – een maximum percentage van het sociaal minimum - als criterium gebruikt. De minimanormen van de Friese gemeenten variëren van 105 tot en met 125%.

Inventarisatie

Het FSU heeft geïnventariseerd hoe de ziektekostenverzekeringen geregeld zijn bij de 31 Friese gemeenten. Dat is gebeurd in 2 rondes: eerst is de informatie op de (inter)gemeentelijke websites nagelopen, vervolgens is er telefonisch toelichting gevraagd aan ambtenaren van de gemeenten. De inventarisatie is gemaakt aan de hand van de volgende vragen:

1. Neemt de gemeente de kosten van de premie voor de aanvullende ziektekostenverzekering AV Frieso deels of geheel voor zijn rekening (via de bijzondere bijstand)?
2. Zo niet, kan de cliënt de premie deels of geheel individueel vergoed krijgen via de bijzondere bijstand?
3. Kunnen cliënten die niet aangesloten zijn bij de collectieve ziektekostenverzekering maar een particuliere verzekering hebben een beroep doen op vergoeding via de bijzondere bijstand?
4. Kunnen de basis- en de aanvullende verzekering in de collectieve ziektekostenverzekering los van elkaar gekozen worden of is het één pakket?

Gemeenten	Vraag 1	Vraag 2	Vraag 3	Vraag 4
Noord-West	Niet	Niet	Ja	Eén pakket
Zuid-West	Niet	Niet	Ja	Eén pakket
Dantumadeel/Dongeradeel/Schiermonnikoog	Deels	/	Nee	Eén pakket
Smallingerland	Deels	/	Nee	Eén pakket
Achtkarspelen/Kollumerland	Deels	Niet	Ja	Eén pakket
Ooststellingwerf	Deels	/	Ja	Eén pakket
Heerenveen	Deels	/	Nee	Eén pakket
Opsterland	Deels	/	Nee	Eén pakket
Sneek/Wymbritseradiel	Niet	Niet	Nee	Eén pakket
Skarsterlân	Deels	/	Nee	Eén pakket
Leeuwarden	Deels	/	Nee	Los
Tytsjerksteradiel	Geheel	/	Nee	Eén pakket

Doen niet mee met de AV Frieso regeling.

Weststellingwerf	/	/	Ja	/
Boarnsterhim	/	/	Ja	/
Ameland	/	/	Ja	/

CONCLUSIES EN VOORSTELLEN

Eenduidige inkomensgrens bij alle gemeenten

In de overeenkomst over de AV Frieso met de zorgverzekeraar de Friesland is de maximale inkomensgrens voor deelname gesteld op 120% van het sociaal minimum. In de praktijk wijken de gemeenten af van dit percentage en hanteren hun eigen minimanorm. Bij veel gemeenten ligt die norm beneden de 120%. Hierdoor is sprake van ongelijkheid en grote verschillen in de mogelijkheid om deel te nemen in de collectieve verzekering.

Voorstel: *we pleiten er voor dat de gemeenten die aangesloten zijn bij de AV Frieso in het verband van de Vereniging van Friese Gemeenten (VFG) afspreken om een gezamenlijke norm van 120% aan te houden.*

Bijdrage gemeente in premiekosten

De gemeente Tytsjerksteradiel neemt de premie voor de aanvullende verzekering AV Frieso geheel voor zijn rekening. De gemeenten Sneek/Wymbritseradiel en de intergemeentelijke diensten Noard-West Fryslan en Zuid-West Fryslan laten de kosten geheel voor rekening van de cliënt. De overige gemeenten betalen de premie gedeeltelijk. Er is geen wettelijk beletsel om een categoriale tegemoetkoming te verstrekken: sinds 1 januari 2009 regelt artikel 35 zesde lid van de Wet Werk en Bijstand (WWB) dat categoriale bijzondere bijstand in de vorm van een aanvullende collectieve ziektekostenverzekering kan worden verstrekt.

Voorstel: *we roepen de Friese gemeenten op om het voorbeeld van Tytsjerksteradiel te volgen en de premie voor de aanvullende verzekering volledig te betalen. We stellen voor dat de gemeenten in ieder geval de premie deels betalen en zich daarmee aansluiten bij de 11 gemeenten die dat al doen.*

Individuele tegemoetkoming in premiekosten

Bij alle gemeenten in Fryslan die de collectieve verzekering aanbieden is het niet mogelijk dat de cliënt de aanvullende premie individueel vergoed krijgt via de bijzondere bijstand.

Voorstel: *indien de gemeente de aanvullende premie niet betaalt in het kader van de collectieve regeling dan behoort de mogelijkheid geboden te worden om een individuele vergoeding te verstrekken uit de bijzondere bijstand.*

Tegemoetkoming bij particuliere verzekering

Cliënten die niet aangesloten zijn bij de collectieve verzekering maar een individuele verzekering hebben kunnen bij 11 gemeenten geen tegemoetkoming krijgen voor de premie via de bijzondere bijstand. In de resterende 20 gemeenten kan dat wel.

Voorstel: *we roepen de 11 gemeenten op om een tegemoetkoming in de kosten van de particuliere ziektekostenpremie te verstrekken. Ze zouden zich daarmee aansluiten bij een grote meerderheid van Friese gemeenten die dat wel geregeld heeft. Zoals aangegeven bij 1. maakt de WWB een categoriale of individuele verstrekking uit de bijzondere bijstand mogelijk.*

Keuzemogelijkheid cliënt: basispakket of totaal pakket

Slechts 1 gemeente (Leeuwarden) maakt het mogelijk om de basis- en de aanvullende collectieve verzekering los van elkaar te kiezen. Bij de aanvraag kan de cliënt aangeven of hij/zij wil volstaan met het basispakket. De overige gemeenten (de drie gemeenten die niet meedoen aan de collectieve verzekering niet meegerekend) bieden deze mogelijkheid niet: de cliënt moet het totale pakket afnemen.

Voorstel: *de cliënt behoort de keuzemogelijkheid te hebben om te volstaan met de basisverzekering en zich voor het aanvullende pakket niet of anders te verzekeren. We roepen de Friese gemeenten op om het voorbeeld van Leeuwarden te volgen!*

Betalingsachterstand: Bronheffing

Personen die 6 maanden hun premie voor de ziektekostenverzekering niet betaald hebben krijgen te maken met de Bronheffing. Dat betekent dat de ziektekostenverzekeraar de betreffende persoon meldt bij het College voor Zorgverzekeringen (CVZ). Het CVZ verplicht de persoon om een hogere premie dan voorheen te betalen: de overeengekomen premie verhoogd met een boetebedrag. Het niet betalen van de premie heeft vaak financiële redenen, zoals schuldproblemen. De Bronheffing zal die situatie eerder verslechteren.

Voorstel: *we roepen de Friese gemeenten op om een proactieve rol te spelen en te voorkomen dat de Bronheffing moet worden toegepast. Met de ziektekostenverzekeraar kan worden afgesproken om bij betalingsachterstand de gemeente in te lichten. De gemeente kan vervolgens actie ondernemen door de cliënt te wijzen op de gevolgen en een betalingsregeling te treffen (bij bijstandsgerechtigden kan dat door tijdelijk de premiebetaling over te nemen en deze te verrekenen met de uitkering).*

Leeuwarden, 15 juni 2010.

Provinciaal Overleg Cliëntenraden (POC)
Fries Samenwerkingsverband Uitkeringsgerechtigden FSU

Keetwaltje 1
8921 EV Leeuwarden.
Tel: 058-2139992
e-mail: fsu@fsufriesland.nl

NdJ/notitiePOCAVFriesojuni2010